

United Nations

**Convention on the
Rights of the Child**

CRC/C/DNK/CO/4

Distr.: General
4 February 2011

Original: English

**Isumaqatigiisummi artikel 44-p ataani Naalagaaffiup
nalunaarusiarisimasaasa isummersorfiginerat**

**Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Ataatsimiititaliap inaarutaasumik
maluginiagai:
DANMARK**

1. Ataatsimiititaliap Danmark pillugu aalajangersimasumik akuttussusilimmik nalunaarusiaasartut sisamaat (CRC/C/DNK/4) ataatsimiinnermi 1594-imik aamma 1595-imik normulimmi eqqarsaatigaa (tak. CRC/C/SR1594 aamma 1595), 24. januar 2011 ingerlanneqartumi, ataatsimiinneq normu 1612-mi imaritinneqartumi 4. februar 2011-mi ingerlanneqartumi, inaarutaasumillu tulliuuttumi eqqaaneqartut maluginiarlugit.

A. Ilisarititsineq

2. Ataatsimiititaliap aalajangersimasumik akuttussusilimmik nalunaarusiaasartup sisamaata quleuttallu allassimaffiannut allakkatigut akissutit tunniunneqarnissaat qilanaarivaat (CRC/C/DNK/Q/4/Add.1). Aammattaaq Naalagaaffiup allaartitaanik pilersitffiulluartumik oqaloqatigiinneq nuannaarutigineqarpoq. Kisianni Ataatsimiititaliap maluginiarpaa sisamassaannik nalunaarusiaq Isumaqatigiisut pillugu nalunaarusiortarnissamut tunaartarisassiat malinneqanngitsut (CRC/C/58/Rev.2). Taamaammat Naalagaaffik kaammattorneqarpoq nalunaarusiat tulliuuttut tunaartarisassiat taaneqartut malillugit tunniunneqarpoq.

3. Ataatsimiititaliap eqqaasitsissutigissavaa inaarutaasumik maluginiakkat makku, Naalagaaffiup nalunaarusiareqqaagaanut atatillugu maluginiakkanut attuumatillugit atuarneqassammata, tassani pineqarata meeqqanik tuninaasarneq, meeqqat akilerlugit atoqatigineqartarnerat assinullu kinguaassiutitigut assuarnartuliortunut atorneqartarnerat. (CRC/C/OPSC/DNK/CO/1), 29. september 2006

akuersissutigineqartoq, aamma meeqqat sakkuaannerni peqataasernerat pillugu Protokoli Nammineq Toqqarneqarsinnaasoq (CRC/C/OPAC/DNK/CO/1), 30. september 2005 akuersissutigineqartoq.

B. Malittaasunik iliuusissanik aallartitsineq aamma siuariarnerit Naalagaaffiup angusimasai

4. Ataatsimiititaliap naammagisimaarlugu makkua ilanngunneqarsimanerat maluginiarppaa:

(a) 2010-mi Meeqqat pillugit Iluarsartuusseqqinneq 1. januar 2011 atuutilersoq aamma Isumaginninnermut Inatsimmut ilassummik ilaqartoq, meeqqap soqutigisaanik pitsanngorsaavoq, meeqqanut inuusuttunullu atugarliortunut immikkut ikiorsiinissamik ilaqarluni. Saniatigut Maalaaruteqartarfiup nammineerluni sulianik aallartitsisinnaaneranik imaqarpoq, meeraq ulorianartorsiortillugu;

(b) Angajoqqaat akisussaaffii pillugit inatsit, 2007-imi atuutilersoq.;

(c) Angerlarsimaffiup avataani inissiisarnerup iluarsartuuteqqinnera (Care Placement Reform) inatsit nr. 1442, 22. december 2004-meersoq, 1. januar 2006 atuutilersoq. Tamatumani siunertaavoq meeqqat allatut avatangiiseqarlutik isumassorneqartut nalinginnaasumik atugaasa pitsanngorsarnissaat.

5. Ataatsimiititaliap inuit pisinnaatitaaffii pillugit sakkussat makku atuuttuulersinneqarneri iluarisimaarppaa:

(a) Meeqqat kinguaassiuutitigut atorneqarlugaanermut illerorneqarnissaat pillugu Europarådip isumaqatigiissutaa, novemberimi 2009-mi.;

(b) Nunasisut nunakkut, immakkut silaannakkullu anngiortumik nuamut tikisinneqartarnerat akiorniarlugu Protokoli, Naalagaaffiit Peqatigiit Naalagaaffiit Akimorlugit Pinerluttarnerit akiorniarlugit Isumaqatigiissutaannut ilassutitut, 2000-mi aamma december 2006-imi; aamma

(c) IT aqqutigalugu pinerluttarnerit pillugit ilassutaasumik Protokoli, qarasaasiat aqqutigalugit ammip qalipaata pillugu assigiinngisitsilluni allamiunillu akeqqersimaarluni iliuitsit pinerluutitut isiginissaannut tunngasoq, 2003-mi, aamma september 2005-imi.

C. Ernummatit inassuteqaatillu pingaarnerit

1. Piviusunnngortitsiniarluni nalinginnaasumik iliuutsit (artikel 4, 42 aamma 44, kiisalu Isumaqtigiissummi § 6)

Ataatsimiititaliap siusinnerusukkut inassuteqaatai

6. Ataatsimiititalip Naalagaaffiup Ataatsimiititaliap maluginiagaanik piviusunnngortitsiniarluni suliniutai nersualarpai, september 2005-imi akuersissutigineqartut (CRC/C/DNK/CO/3), Naalagaaffiullu aalajangersimasumik akuttussusilimmik nalunaarusiaasa pingajuia oqallisigineqareernerata kingorna pisut. Kisianni Ataatsimiititaliap ernumanartutut isigaa, oqaaseqaatimik inassuteqaatimillu ilaat amigartumik suliarineqarsimmamata suliarineqanngivissorlutilluunniit.

7. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa nalunaarusiap pingajuannit inaarutaasumik maluginiakkat – sulilu piviusunnngortinneqanngitsut imaluunniit naammaginartumik suli piviusunnngortinneqanngitsut – tamarmik inissinnissaat siunertaralugu pisariaqartunik tamanik iliuuseqaqqullugu. Tamatumunnga ilaapput inatsisiliornermut, ataqtigiissaarinermut, nunami iliuusissat pilersaarusiornerannut, siammaassinermut, paasissutissanik katersinermut allatigullu isumassuinermut tunngatillugu inassuteqaatit.

Isumaliutissiissutit

8. Naak oqaatigineqaraluartoq, Naalagaaffiup eqqaagaa, Naalagaaffiup Isumaqtigiissummi Artikel 40 § (2)(b)-mut tunngatillugu nangaanartoqtitsinerata suliassat ikittuinnaat kalluassagai, Ataatsimiititaliap nangaanartoqtitsinerup attatiinnarneqarnera suli ernummatigaa, tassani pineqarmat eqqortumik eqqartuussisoqartinnagu, meeqqat annikinnerusumik pinerluutit pillugit eqqartuussaasimasut, eqqartuussivimmut allamut ingerlatitseqqissinnaanermut pisinnaatitaaffiisa killilerneqarnerat.

9. Wien-imi Isumaqtigiissut aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Nunarsuarmioqtigiit Ataatsimeersuarnerannit Iliuusissatut pilersaarusiaq 1993-imeersoq (A/CONF.157/23) tunngavigalugit, Ataatsimiititaliap Naalagaaffimmut inassutigaa Isumaqtigiissummi Artikel 40 § (2)(b) pillugu nangaanartitani tunuarteqqullugit.

Isumaqtigiissutip killiffia

10. Naak oqaatigineqaraluartoq Isumaqtigiissut eqqartuussivinni ingerlatsinermilu oqartussaasuni atorneqarsinnaasoq, Ataatsimiititaliap ernummatigaa, Isumaqtigiissut taamaallaat suliani killilinni atorneqarsimassasoq, Isumaqtigiissutillu inatsisilerinikkut oqartussaasunit aamma ingerlatsinikkut oqartussaasunit aalajangiisinnaasunit atorneqarnera killeqartoq. Tamatumunngalu

pissutaavoq Naalagaaffiup nunami inatsisiliornermut tamakkiisumik Isumaquatigiissummik ilaatitsinnginnera.

11. Ataatsimiititaliap inasutigaa Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaquatigiissutip eqqartuussivinni aamma ingerlatsinikkut oqartussaasuni aalajangiisinnaassuseqartuni atuineq Naalagaaffiup siuarsassagaa, tamatumunnga ilanngullugu Isumaquatigiissutip nunap inatsisaanut ilaatilernissaata sulissutiginera.

Inatsisit

12. Ataatsimiititaliap Naalagaaffiup inatsisiliornikkut iliuuseriligai nersualarpai, meeqqat inuuniarnerminni atugarisaannut toqqaannartumik sunniuteqartut, iliutsit angajoqqaat akisussaaffiunut ulluuneranilu neqeroorutunut sunniuteqartut ilanngullugit, taamatullu Meeqqat pillugit Iluarsartuusseqqinneq 2010-meersoq, taassumalu meeqqanut inuusuttunullu immikkut ittunik pisariaqartitsisunut ikiorsiisarnermik annertusaanissamik anguniagai, inuttut inerikkiartornermi peqqissutsikkullu naligiimmik periarfissiinissaq qularnaarumallugu. Taamaattoq Ataatsimiititaliap suli ernummatigaa, Isumaquatigiissummik tamarmiusumik ilaatitsisumik suli inatsisitigut sinaakkutissaqannginneq. Aamma Ataatsimiititaliap ernummatigaa meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inatsisiliorneq Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu Isumaquatigiissummi tunngavinnut aalajangersakkanullu assigiiggsarneqarsimangimmat.

13. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup, Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu oqartussaasut ilanngullugit, Naalagaaffeqatigiiffiup iluani tamarmi, inatsisit ingerlatsinikkullu malittarisassat Isumaquatigiissummi aamma Protokollini toqqarneqarsinnaasuni marlunni tunngavinnut aalajangersakkanullu tamakkiisumik naapertuutilernissaat qularnaarumallugit, alloriarnerit pisariaqartut tamaasa allorarfigissagaa. Saniatigut inatsisiliorneq nutaaq piffissaq eqqorlugu nalilerneqartassaaq meeqqanullu sunniutai naapertorlugit nalilerneqartassalluni, aamma Naalagaaffiup eqqarsaatigisariaqarpaa pisinnaatitaaffinnik tunngavilimmik Meeqqanut Inatsisiliornissaq, pisinnaatitaaffinnik Isumaquatigiissummi nassuiarneqartunik tamanik imaqartumik. Tassunga tunngatillugu Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa, Kalaallit Nunaanni Meeqqanik Inuusuttunillu Ikiorsiisarneq pillugu inatsisiliorneq iluarsartuuteqqinnissaatut siunnersuummi UNICEF ikiortigalugu suliarineqartussami qularnaaqqullugu, annertuumik iliuuseqartoqarnissaa, meeqqat isiginneriaasiat pillugu pisinnaatitaaffinnik tamanik imaqartumik.

Ataqatigiissaarineq

14. Maluginiarneqaraluartoq Kommuninik Iluarsartuusseqqinnerup 2007-imeersup nuna tamarmi sumiiffiillu ataasiakkaat akornanni akisussaaffiit naleqqussarniarneqartut, isumaginninnermi (innuttaasunik) sullissinnermi aningaasalersuinerup piviusunngortitsinerullu kommuninut nuunnerisigut,

Ataatsimiititaliap suli ernummatigaa nuna tamakkerlugu atuuttumik erseqqissumik inissiisoqarsimangimmat, qullersaalluni sanimut qummullu Isumaqatigiissutip piviusunngortinnissaanut akisussaasussamik. Tamatuma saniatigut Ataatsimiititaliap assut ernummatigaa akisussaaffiit nutaamik agguaanneqarnissaasa kingunipilugisinnaasai, kommunini aningaasaatikinnerusuni inerisarneqannginnerusunilu sunniussinnaasut, taakkununga ilanngullugit Kalaallit Nunaanni Savalimmiunilu kommunit. Tamatuma kommunini assigiinngitsuni meeqqat pisinnaatitaaffiisa tamakkiisumik iluaqutiginissaannut periarfissat assigiinnginnerat annertusussavaa.

15. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpa qaffasissumik inissimasumik ataqatigiissaarisutut oqartussaasussamik toqqaqqullugu, immikkoortoqarfiit, sumiiffiit kommunillu akimorlugit sulisinnaasumik, meeqqap pisinnaatitaaffiisa paasinartumik, ataqatigiissumik malitseqartitsiffiusumillu tamakkiisumik piviusunngortinnissaannik qularnarinissaq siunertaralugu. Tamatuma saniatigut Ataatsimiititaliap inassutigaa, kommuninik iluarsartuusseqqinnerup nassatarisinnaasaanik kommunit akornanni assigiinngissuteqarfiusinnaasut taamatut ataqatigiissaarinerup piffissaatillugu ammasumillu uparuartassagai.

Numai Iliusissanut pilersaarut

16. Ataatsimiititaliap immikkoortuni pilersaarutit meeqqanut tunngasut assigiinngitsut inerisarneqarsimasut nersualarpai, Kalaallit Nunaanni "Toqqisisimasumik Meeraaneq" 2010-mi pilersaarusaasimasoq ilanngullugu. Kisianni Ataatsimiititaliap ajuusaarutigaa tamakkiisumik pisinnaatitaaffinnik tunngavilimmik politikksamik aamma Isumaqatigiissutip Naalagaaffeqatigiiffimmi tamarmi tamakkiisumik sunnuteqarluartumillu piviusunngortinnissaannut assigiissakkamik iliusissanut pilersaarummik aalajangiussisoqarsimangimmat.

17. Ataatsimiititaliap inassutigaa Isumaqatigiissutip tamakkiisumik piviusunngortinnissaanut Naalagaaffiup politikki annertoq assigiissaakkamillu iliusissatut pilersaarussiaq suliarissagai. Taamaaliornikkut Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup qularnaassagaa politikki annertoq taamaattoq assigiissakkamillu iliusissatut pilersaarussiaq pisinnaatitaaffinnik tunngaveqassasut, nunamilu tamarmi inerisaanerup pilersaarusiordernerat ilaatinneqarlutik. Tamatumani nunap immikkoortuini ataqatigiissuseq ilanngullugu eqqarsaatigineqassaaq, annermik Kalaallit Nunaannut Savalimmiunullu atatillugu. Tamatuma saniatigut inassutigineqarpoq assigiissakkamik iliusissatut pilersaarussiaq immikkullaarissunik uuttorneqarsinnaasunillu anguniagaqarlunilu immikkoortortaqaassasoq, taamaaliornikkut meeqqat tamarmik pisinnaatitaaffinnik tamanik iluaqutissinneqarnerat sukumiisumik malinnaavigineqarsinnaaleqqullugu. Nuna tamakkerlugu iliusissanik pilersaarussiaq nuna tamakkerlugu, nunap immikkoortuini kommuninilu pilersaarutitut aningaasatigullu missingersuutitut ataqatigiissartariaqarput, aningaasatigut, inunnik teknikkikkullu nukissarisat piviusunngortitsinissamat pisariaqartut naammaginartumik agguaannissaat

qularnaarumallugu.

Arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumik malinnaaneq

18. Ataatsimiititaliap naammagisimaarlugu maluginiarpa, aallartitat nalunaarutigimmassuk Nuna tamakkerlugu Danskit Meeqqat pillugit Siunnersuisartoqatigiivinnut annertunerusumik aningaasaliisoqassasoq, tikkuarluguli suliffeqarfik taanna ombudsmanditut inissisimanngitsoq. Tamatuma saniatigut Ataatsimiititaliap ajuusaarutigaa siusinnerusukkut inassutigisartik, tassalu Isumaqaatigiissutip piviusunngortinnerata nakkutiginnissaanik isumaginnittussamik arlaannaannulluunniit atanngitsumik pilersitsisoqarnissaanik siunnersuut, malinneqarsimanngimmat. Tamatuma saniatigut ernummatigalugu maluginiarneqarpoq, Naalagaaffiup aallartitaanit oqaatigineqarmat, Danmarkimi Meeqqanut Ombudsmandimik pilersitsisoqarnissaa pilersaarutaanngitsoq, Pisortat ingerlatsinerannut atatillugu Ombudsmandeqareermat, meeqqat pillugit meeqqanillu naammagittaalliutinik isumaginnissinnaasumik.

19. Parisimi Tunngaviit naapertorlugit Kalaallit Nunaanni meeqqat pillugit siunnersuisartoqatigiinnik arlaannaannulluunniit atanngitsunik pilersitsiniarneq Ataatsimiititaliap nersualarpaa. Taamaattoq ernumanartinneqarpoq Savalimmiuni meeqqat pisinnaatitaaffiinnik isumaginnittussamik arlaannaannulluunniit attuumannitsumik pilersitsiniarluni sulii iliuuseqartoqanngimmat.

20. Ataatsimiititaliap uteqqillugu inassuteqaatigaa, Naalagaaffiup nunami Isumaqaatigiissummik tamakkiisumik isumaginnittussamik ombudsmandeqartoqalernissaa qularnaassagaa, tassuunakkut akimut ersittumik, nukissaqarluartumik immikkullu ilisimasalimmik suliffeqarfeqaleqqullugu meeqqat pisinnaatitaaffiisa piviusunngortinniarnerannik nakkutilliisinnaasumik, inuillu ataasiakkaat naammagittaaliutaannik isumaginnissinnaanissamut pisinnaatitaasumik. Taamaaliornikkut Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup namminneq arlaannaannulluunniit attuumannitsumik nakkutilliisoqarfiutini nalilersussagai, inerniliussaasullu neeqqat pisinnaatitaaffiinnut tunngatillugu atussagai. Kalaallit Nunaannut Savalimmiunullu atuuttumik Ataatsimiititaliap inassuteqaatit siulii uteqqissavai (CRC/C/DNK/CO/3). Inuit Pisinnaatitaaffiinnut atatillugu Meeqqap Pisinnaatitaaffiinnik Illersuinerup Siuarsarnerani Illersorneranilu Nunami Suliffeqarfiit arlaannaannulluunniit attuumannitsut Inissisimaneri pillugit Nalinginnaasumik Oqaaseqaatai nr. 2 pillugit Ataatsimiititaliap Naalagaaffik eqqaasikkumavaa (CRC/GC/2002/2).

Nukissanik siammaassineq

21. Ataatsimiititaliap ernummatigaa kommunit – 2007-imi kommuninik iluarsartuusseqqinnerup kingorna – isumaginninnermi tunniuttakkanik aningaasalersuinnermut, pilersuinnermut agguassinnermullu tamakkiisumik akisussaammata, suliat aningaasartuutaanerusartut naalagaaffimmit ilaannakortumik matussuserneqartarlutik, tamatuma nassatarisinnaammagu

meeqqat – annermik kommunini aningaasatigut ajornartorsiornerusuni – tamakkiisumik isumginninnikkut pisariaqartunik ikiorserneqarsinnaannginnerat. Saniatigut, Maalaaruteqartarfiup akerleriiffiit taamaattut pilerfigisinnaasaannik uparuaasinnaanera malugalugu, Ataatsimiititaliap ernummatigaattaaq kalaallit savalimmiormiullu meerartaasa ilinniagaqarnissamut pisinnaatitaafiisa piviusunngortinnissaanut aamma Naalagaaffeqatigiiffimmi tamarmi tarnikkut peqqinnissakkut sullissinernut naammaginngitsumik aningaasaliisoqarsimanera.

22. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa qularnaaqqullugu, immikkoortunut tamanut meeqqat pisinnaatitaaffiik isumagisaqarfiusunut aningaasanik agguaassisarnerup qaffasissuujuarnissaa. Aammattaaq ilanngunneqassaaq kommuninut meeqqat tamarmik pisinnaatitaaffiik tamakkiisumik piviusunngortitsinissaminnut tapersertariaqartunut aningaasatigut tapiissuteqarnissaaq. Kingulliullugu qularnaarneqassaaq missingersuutitut piumasaqaatit, annermik ilinniartitsinermut tarnikkullu peqqinnissakkut sullissinernut tamakkiisumik piuvusunngortinneqarsimanerat.

Paasissutissanik katersineq

23. Kalaallit Nunaanni paasissutissanik katersinerup pitsanngoriarsimanera Ataatsimiititaliap nuannaarutigigaluarlugu, Ataatsimiititaliap suli ernummatigaa, Isumaqatigiissutip Savalimmiuni piviusunngortinniarnera pillugu kisitsisitigut paasissutissanik katersinissamut nukissat naammaginnerat, Aamma maluginiarneqarpoq piitsuussuseq atornerluinermullu atatillugu suli pillugit kisitsisitigut paasissutissat amigaataammata.

24. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa Isumaqatigiissutip Savalimmiuni Kalaallit Nunaannilu piviusunngortinniarnernut atatillugu kisitsisitigut paasissutissarsiniarnermi aaqqissuussinerit misissueqqissaartarnerillu nukittoraqqullugit, aamma qularnaaqqullugu paasissutissat aaqqissuulluakkamik katersorneqartassasut piitsuussuseq, nakuusertarnerit atornerluinerlu pillugit politikkit aaqqissuussinerillu tunngavissineqarnissaannut. Nalinginnaasumik inassutigineqarpoq, Naalagaaffiup paasissutissat arnanut angutinullu immikkoortitat aaqqissuulluakkamik katersornissaannut misissoqqissaarnissaannullu pisinnaasani annertusassagai, ilaatigut sumiiffinni tamani inuit 18-it inorlugit ukiullit, Naalagaaffeqatigiiffimmi tamarmi Isumaqatigiissummut ilaasut tamaasa pillugit paasissutissat qanoq ukioqarnermut, suaassusermut nunamillu sumit kingoqqisuunermut agguallugit.

Ingerlatitseqqiineq paasititsiniaanerlu

25. Naalagaaffiup inuit pisinnaatitaaffii pillugit paasititsiniaanera aamma demokratiip atuarfimmi nukarlerni angajullernilu ilikkagassatut pilersaarutinut ilaanera nersualaarualarlugu, Ataatsimiititaliap meeqqat akornanni

Isumaqatigiissutip ilisimanikinneqarpallaarnera ernummatigaa.

26. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa Isumaqatigiissut atuarfiit ilikkagassatut pilersaarutaannut immikkuullarissumik ilannguteqqullugu. Aammattaaq Naalagaaffik kaammattorpaa Isumaqatigiissut pillugu innuttaasut akornanni ilisimasat annertusaqqullugit, ilaatigut tusagassiuutit aqquqatigalugit.

Sungiusarneq

27. Ataatsimiititaliap ernummatigaa, inunnut meeqqanik suliaqartussanut – ilinniartitsisut ilanngullugit – ilinniagassat Isumaqatigiissummik imaqaqngimmata.

28. Ataatsimiititaliap siusinnerusukkut inassuteqaatigisani nangeqqippaa (CRC/C/DNK/CO/3), Naalagaaffik aaqqissuulluakkamik inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit sungiusaatissanik pioreersunillu inerisaaqqullugu, meeqqat pisinnaatitaaffii ilanngullugit, meeqqanik suliaqartunut tamanut, soorlu eqqartuussisunut, eqqartuussissusilerisunut, oqartussanut inatsisinik atuutsitsisunut, atorfilinnut, sumiiffinni ataasiakkaani atorfilinnut, ilinniartitsisunut, isumaginninnermi siunnersortinut peqqinnissaqarfimmilu aqquqatigalugit, annermillu meeqqanut imminernut.

Meeqqap pisinnaatitaaffii niuertarfillu

29. Ataatsimiititaliap naammagisimaarlugu tikkuarpaa Danskit Ukiumoortumik Naatsorsuuserisarneq pillugu inatsisaannik allanngueq december 2008-meersoq (tassani suliffeqarfinni anginerusuni Corporate and Social Responsibility (CSR) nassuiarneqarmat (Suliffeqarfiit inooqatigiinnermut tunngasutigut akisussaaffii), tassuunakkut Danmarkimi suliffeqarfiit anginerusut 1.100-t pisussaaffilerneqarmata CSR-tik pillugu periutsitiminnik suliniutitiminnillu nalunaarusiortarnissamut. Kisianni Ataatsimiititaliap tikkuarumavaa meeqqat pisinnaatitaaffii imaluunniit Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissut, nalunaarusiortarnissamut sinaakkusiussanut ilaatillugit eqqaaneqanngimmata.

30. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffik, danskit suliffeqarfiutaanni, nunarsuaq tamakkerlugu suliffeqarfiusut Danmarkimi qitiusumik allaffeqartut ilanngullugit, meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit nalunaarusiortarnissamut sinaakkusiissasoq. Tamatuma saniatigut naalagaaffimmi attaveqaataasup eqquutitsinnginnermut amigartumilluunniit eqquutitsinermut tunngasut tikkuartassavai, nunarsuaq tamakkerlugu suliffeqarfiusut nunap avataani taamaaliorneri ilanngullugit. Taamaaliornermi Ataatsimiititaliap inassutigaa, Naalagaaffiup Isumaqatigiissummi aalajangersakkat naapertuuttut atortassagai. Aammattaaq Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kajumissaarpaa nunarsuiarmit tamarmit misilittakkat naammaginartumik atoqqullugit, assersuutigalugu Naalagaaffiit Peqatigiit Inuutissarsiutinik ingerlatsisunut Inuillu Pisinnaatitaaffiinut Sinaakkusiussaasa (UN Business and Human Rights

Framework) suliffeqarfiit namminersortut pisortanillu pigineqartut ingerlannerini atorpeqarnera, annermik meeqqat pisinnaatitaaffiinut naleqqiullugu.

2. Tunngaviit Nalinginnaasut (Isumaqatigiissummi artikel 2, 3, 6 aamma 12)

Assigiinngisitsineq

31. Ataatsimiititaliap Naalagaaffiup nunasinermut tunngatillugu inatsisiliai nutaat ernumanartoqartippai, 1. agust 2010-mi atuutilersut, tamatumani ilaatigut nunani allamiunit nunamiinnissamik akuerisaanissamut piumasaqaatit sakkortusinerisa sunniutigipilussinnaasai pissutigalugit. Ataatsimiititaliap ernummatigaa tamanna nunani allamiunut nunasiniartunut tigussaasumik kingunipiloqassasoq, annermik Roma-t (sigøjnerit) meerartaannut, ilinniagaqarnissamut allatigullu inunnik isumaginninnikkut periarfissaannut pingaarutilinnut naleqqiullugu. Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap aammattaq ernummatigaa Naalagaaffiup ilaqtariinnut atugarliortunut aatsaat tikittunut ikiorsisarnerata naligiinnginnera - taakku amerlanersaat inuiaqatigiinnit ikinnerussuteqartuneersuupput – innuttaasut allat assingusunik atugaqartut ikiorserneqarnissamut periarfissaannut sanilliullugu.

32. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup ilaqtariit atugarliortut naligiisumik tunngaveqartumik inunnik isumaginninnikkut pisartagaqarnissamut Naalagaaffimillu ikiorserneqarnissamut periarfissaat qularnaassagaa. Taamaaliornermigut Ataatsimiititaliap Naalagaaffimut kaammattuutigaa, suaassuseq naapertorlugu paasissutissanik katersillunilu misissueqqissaqqullugu, tassuunakkut assigiinngisitsineq piviusoq sukumiisumik malinnaavigalugulu uparuarneqaqqullugu, tamatumunnga ilanngullugit assigiinngisitsinerit assigiinngitsut nukappiaqqanut nivarsiaqqanullu innuttaasunut ikinnerussuteqartunut aamma/imaluunniit immikkut ikiorsertariaqartunut eqqugaaqqajaasunuluunniit ilaasunut sunniuteqarsinnaasut.

33. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorjaa inatsisunik illersuiniutaasunik sukumiisumik atuutsitseqqullugu, ilisimatusaqqullugu tamanullu paasititsiniaanernik annertuunik aallarnisaaqqullugu, assigiinngisitsineq sunaluunniit pinaveersaartillugulu akiorumallugu, aamma inuiaqatigiinnit meeqqat inuiaqatigiinni inissisimanerat pisariaqartitaallu maluginiarneqaqqullugit, annermik ilaqtariit iluanni. Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap kissaatigaa tullianik nalunaarusiornermi ilaatinneqassasut, Durbanimi Isumaqatigiisut aamma Nunarsuaq Tamakkerlugu Ataatsimeersuarnermi Ammip qalipaataa pissutigalugu assigiinngisitsisarneq, Allamiunik akeqqersimaartarneq aamma Tamatumunnga attuumassuteqartumik Akaarinninngitarneq akiorniarlugit Iliuusissatut Pilersaarusiaq malitseqartinniarlugit pissutsit periutsillu aallartinneqarsimasut, Ataatsimiititaliap Isumaqatigiissummi artikel nr. 29 (1) (ilinniaritsineri anguniakkat) pillugu nalinginnaasumik oqaaseqaataanik nr. 1-imik (2001) aallaaveqartumik, taamaaliornikkullu pingaartitat

**pissusilersuutsillu assigiinnngisitsinertaqanngitsut nukittorsarnissaat
suiarsarneqaqqullugit, tamatumunnga ilanngullugit suaassuseq, nunamit
sumit kingoqqisuuneq, nunasinermi inissisimaneq, innarluuteqarneq,
kinguaassiuutitigut sammivigisaq allallu.**

Meeqqap soqutigisaa naapertorlugu

34. Meeqqanut Inatsisip iluarsartuuteqqinnerani meeqqap soqutigisaasa qiutinneqarnerat iluarisimaaraluarlugu, Ataatsimiititaliap suli ernummatigaa, naammattumik isumaliutissiissutigineqarsimannngimmat, annermik kommunit meeqqap angerlarsimaffiata avataani inissiineranni aalajangiussisimasarnerat, taamatullu meeqqat inersimasunik ilaqaratik qimaasutut pineqarnissaminnik qinnuteqartillugit.

35. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup qularnaassagaa kommunit meeqqap soqutigisaanik isumaliutiginnittarnissaat, annermik angerlarsimaffiup avataani inissiinissaq aalajangiunneqartillugu aamma qimaasut pillugit iliuusissanut tunngatillugu.

Meeqap isummernerisa ataqqinissaat

36. Ataatsimiititaliap nersualaarpa, inatsisiliorneq nutaaq, soorlu 2010-mi Meeqqat pillugit inatsisinik iluarsartuusseqqinneq, Angajoqqaat Akisussaaffii pillugit inatsit 2007-imeersoq aamma inissiisarnermik iluarsartuusseqqinneq (Care Placement Reform) 2004-eersoq, meeqqat aalajangiinernut peqataatinneqartarnerinik nukittorsaammata. Tamatuma saniatigut maluginiarneqarpoq, meeqqat ingerlatsinikkut inatsisitigullu sulianik suliaqarnermi tusarniarneqarnissamut pisinnaatitaaffii ersernerlummata, tamatumunnga ilanngullugu angerlarsimaffiup avataanut inissiineq, aamma kommunini meeqqat pillugit politikikimi inatsisit qulaani pineqartut malillugit suliarineqartussami naammginanngitsumik meeqqat akuutinneqarmata.

37. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup meeqqat isumaasa ilaatinneqartarnissaat qularnaarniarlugu iliuuseqarnissaa:

(a) kommuinini meeqqat pillugit politikikiliorortoqartillugu, angerlarsimaffiup avataani inissiisoqartarneranut tunngasut ilanngullugit;

(b) ilinniartitsinermut, peqqissutsimut meeqqallu innarluutillit atugarissaarnissaannut tunngassuteqartuni tamani; aamma,

(c) meeqqat pisinnaatitaaffitik pillugit tusarniaaffigineqarnissamut periarfissaasa amerlanerit pilersinneqarnissaat, Ataatsimiititaliamut nalunaarusiassaq tulleg ilanngullugu.

Ataatsimiititaliap inassutigaattaaq Naalagaaffiup qularnaassagaa, ilinniartitsineq naapertuuttoq aqqutigalugu, inuutissarsiutigalugu suliaqartut

sulisorisallu tamarmik, meeqqanut tunngasunik suliaqartut, meeqqat isumaasa siuarsarnissaannut ilisimasaqarlutillu piginnaasaqarnissaat. Tamatumunnga atatillugu Ataatsimiititaliap Naalagaaffik Nalinginnaasumik Oqaaseqaammut nr. 12-mut Meeqqap tusarniaavigineqarnissaminut pisinnaatitaaffeqarneranut tunngasumut innersuuppaa (CRC/C/GC/12).

3. Innuttaasutut pisinnaatitaaffiit kiffaanngissuseqarnerillu (Isumaqatigiisummi artikel 7, 8, 13-17, 19 aamma 37 (a))

Naalliutsitsineq allatulluunniit ajorluinnartumik, inuppalaanngitsumik nikanarsaasumilluunniit iliuuseqarneq pillaanerluunniit

38. Ataatsimiititaliap ernumagalugu tikkuarpaa, angerlarsimaffimmi paaqqinnittarfinnilu allani timikkut pillaasinnaaneq Savalimmiuni inatsisitigut akuerisaammatt, naallu Naalakkersuisut kaajallaasitaanni nr. 1-imi Atuarfimmi Torersaarnermut tunngasumi (12. januar 1994) timikkut pillaaneq atoqquneqanngikkaluartoq, inatsisini erseqqissumik inerteqqutigineqanngilaq.

39. Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut kaammattorpai timikkut pillaanerup tamatigut Naalagaaffeqatigiiffimilu tamarmi inerteqqutaalernissaa qularnaaqullugu, aamma perorsariaatsit allat meeqqap inunnguutsiminit ataqqinassuseqarneranut naapertuuttut, Ataatsimiititaliap Nalinginnaasumik Oqaaseqaataannut nr. 8-mut Timikkut Pillaasarnermut Allatigullu Ajorluinnartumik Nikanarsaasumillu Pillaasarnernut Illersuiniarnermut tunngasumut (2006) malittaasut, siuarsarumallugit ilisimalersitsisumik tamanullu atuuttumik ilinniartitsissutigineqallugit.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Nakuusertarneq pillugu Misissuinerannik malitseqartitsineq

40. Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Nakuusertarneq pillugu Misissuinerat innersuullugu Ataatsimiititaliap Naalagaaffik makkunangga kaammattorpaa:

(a) Meeqqanut nakuusertarnerit suulluunniit nungutinissaat salliuteqqullugu, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut Nakuusertarneq pillugu Misissuinerannit inassuteqaatit piviusunngortinnissaasa qularnaarnerat ilanngullugu, suaassuseq immikkut qitiutillugu;

(b) Naalagaaffiup Misissuinerup inassuteqataanik piviusunngortitsinera pillugu tullianik nalunaarusiami ilanngussisoqassasoq, annermik Allattaanerup Meeqqanut Nakuusertarneq pillugu Immikkut Aallartitaata tikkuagai makkuusut ilaatillugit:

(i) Naalagaaffinni tamani nuna tamakkerlugu ataqatigiisumik periusissioinnissaq, meeqqanut nakuusertarnerit suulluunniit uparuarlugillu pinaveersarneqallugit;

- (ii) Nunami tamarmi atuuttumik meeqqanut nakuusernerit sulluunniit erseqqissumik inerteqqutigineqalernerat; aamma**
- (iii) Nunami tamarmi paasissutissanik katersinnermut aaqqissuussinerup, misissueqqissaarnerit siammaassinerillu atuutsilernerat, kiisalu meeqqanut nakuusertoqarneranik misissuinnermut najoqqutassiorneq.**

(c) Allattaanerup Meeqqanut Nakuusertarneq pillugu Immikkut Aallartitaanik suleqateqarneq teknikkikkullu ikiortissanik assersuutigalugu makkunanga piniarneq: UNICEF, the Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) aamma World Health Organization (WHO), ILO, UNESCO, UNHCR, UNODC, kiisalu suleqatit NGO-t.

4. Ilaqutariinni avatangiisit allatigullu paarsineq (Isumaqatigiissummi artikel 5, 18 (§ 1-2), 9-11, 19-21, 25, 27 (§ 4) aamma 39)

Ilaqutariinni avatangiisit

41. Naalagaaffiup arnanik meeqqanillu innarliisarneq pillugu iliuusissatut pilersaarussiaa (2002-2004 aamma 2005-2008) iluarisimaaraluarlugu, taamatullu Savalimmiuni angerlarsimaffimmi nakuusertarneq akiorniarlugu iliuusissatut pilersaarummut tapersiisoqarnera, Ataatsimiititaliap ernummatigaa, meeqqat angerlarsimaffinni nakuuserfiusuni najugaqartut – namminneq eqqugaappata takunniittuppataluunniit – ersarinnerusumik maluginiartariaqarmata. Ataatsimiititaliap annermik ernummatigaa, meeqqat angerlarsimaffimmini nakuusertoqarnera pissutigalugu sivikinnerusumik qimarnguinniittariaqartarsimasut, naammaginartumik nalunaarsorneqartarsimanngimmata imaluunniit ikorfartorneqarlutik imaluunniit kommuninit malitseqartitsisoqarluni. Saniatigut Ataatsimiititaliap ernummatigaa meeqqanut angerlarsimaffinni nakuuserfiusartuni inuusut kommuninit sullinneqarnerat naammangimmat.

42. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpa, makku qularnaaqqullugit:

- (a) Meeqqat angerlarsimaffimmini nakuusertoqarnera pissutigalugu qimarnguinniinnerini kommunit naammattumik ikiorsiisarnissaat qimarnguinneereernerisalu kingornagut malitseqartitsisarnissaat;**
- (b) Meeqqap angerlarsimaffiani nakuusertoqarsimaneramik nalunaartoqarsimatillugu imaluunniit meeraq taamatut nakuusernermik takunnissimappat oqartussaasut aalajangersimasumik periuseqarlutik meeqqap atugai misissuiffigisassagaat, suliallu taamaattut peqqissaartumik uppernarsaaserneqarlutillu nalunaarsorneqartassasut; aamma**
- (c) Angerlarsimaffimmi nakuusernermut eqqugaasunut inersimasunut tarnip pissusaanik ilisimasalinnit ikiorsiinissap periarfissaanissaa.**

Meeqqat ilaqtariittut inuunermik arsaagaasimasut

43. Ataatsimiititaliap suli meeqqat taama amerlatigisut angerlarsimaffimmik avataannut, annermik suliffeqarfinnut (institutioner), inissinneqarsimanerat ernummatigaa. Naak oqaatigineqaraluarto 2007-imi Kommunitik Iluarsartuusseqqinnikkut, ilaqtariinnut tapersiinerlut meeqqanillu ilaqtaminnik arsaagaasunik isumassuinerlut akisussaaffik kommuniniittoq, nunap immikkoortuini oqartussaasunit teknikkikkut taperserineqarfiusumik, Ataatsimiititaliap ernummatigaa sumiiffinni ataasiakkaani oqartussaasut naammaginnartumik siunnersorneqarlutillu nakkutigineqannginnissaat. Aammattaaq Ataatsimiititaliap ernummatigaa meeqqat ataasiakkaarlutit iliuusissamik pilersaarusiunngit angajoqqaarsiaqartinneqartut suli amerlajuarsinnaarmata, tassami Inissiisarnermut tunngatillugu iluarsartuusseqqinneq 2004-meersoq naapertorlugu, assersuutigalugu meeqqap inuusuttuaqqalluunniit ineriartornissaanut pissusilersornissaanullu, ilaqtariinnermi pissutsinut, atuarnermut, peqqissutsimut sunngiffimmullu atatillugu pingaarnerusutigut immikkuualunnerusutigullu anguniagssaliortoqartussaavoq.

44. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup qularnaassagai:

(a) anguniakkat piviusunngortinniarnert Meeqqat pillugit Iluarsartuusseqqinnermi inatsimmut 2010-meersumut attuumassuteqassasoq, aamma ilaqtariit naammattumik ikorfartorneqassasut, meeqqat meerarsianngortinneqarneranni ulorianarsinnaasut tikkuarnerisigut;

(b) meeqqat meerarsianngortitaasut soqutigisaat illersorumallugit qularnaarneqassaaq siunnersorneqarnerat, nakkutiginerat malinnaaviginerallu qitiusumi nunallu immikkoortuini oqartussaasunit naammattumik taperserineqartog;

(c) meeqqat angajoqqaarsiaqartitaasut ataasiakkaarlutik, Inissiisarnermut atatillugu iluarsartuusseqqinneq 2004-meersoq naapertorlugu iliuusissamik pilersaarusiunneqarnissaasa qularnaarneqarnissaat anguniarlugu pisariaqartumik iliuusissanut tamanut pissaaffilernissaq, meeqqallu isumai atqineqassasut;

(d) meeqqanut ilaqtariittut avatangiiseeruttut eqqarsaatigalugit iliuusissamik pilersaarusiornululu piviusunngortitsinissaq, qularnaarumallugu meeqqanut taakkununga ilaqtariittut ittumik paarineqarnerup suliffeqarfimmi paarineqarnermiit salliutinneqarnissaa.

Taamaaliornikkut Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup, Meeqqanik Allatut Paaqqutarinninneq pillugu Ataatsimeersuarnerup nalunaarutaa 64/142 (A/RES/64/142) akuerisaasoq naapertorlugu Naalagaaffiit Peqatigiit tunaartarisassiaat tamakkiisumik maleruassagai.

5. Tunngaviusumik peqqissuseq atugarissaarnerlu (Isumaqatigiisummi artikel 6, 18 (§ 3), 23, 24, 26, 27 (§ 1-3))

Meeqqat innarluutillit

45. Naak meeqqat innarluutillit pisinnaatitaaffiisa tamakkiisumik piviusunngortinnissaat anguniarlugu Naalagaaffiup iliuusissaani ilanngussisoqaraluartoq, Ataatsimiititaliap meeqqat innarluutillit angajoqqaavinut annaasaqarnersiuteqartitsisarnerup annikillisinnissaanik eqqarsaatigarneq ernummatigaa, taakku meeqqatik paariniarlugit suliunnaartariaqarneranni. Ilinniartitsinermut tunngatillugu Ataatsimiititaliap iluarisimaarpaa misissuititsineq Naalagaaffiup ingerlassimasaa, taakkualu ernummataat namminnertaaq ernummatigalugu, tassalu meeqqat amerlaqisut avissaaqqaasumik ilinniartinneqartarnerat. Ilinniartitsisut ilinniagassaanni ersittumik allannguutaasut, meeqqanik immikkut pisariaqartitsisunik atuartitsinermik ilaqqartoq, Ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarpoq, naak suli ernummatigaluarlugu meeqqat innarluutillit allanut sanilliullugit ilinniartitsinikkut angusaat ersarissumik appasinnerummata. Ataatsimiititaliap ernummatigaa atuarfinni aamma paaqqinniffinni angajoqqaarsianilu meeqqap innarluutillip isumaa arlalitsigut tusarniarneqartanngimmat, aamma nakkutilliilluni alakkaanerni.

46. **Ataatsimiititaliap sakkortuumik Naalagaaffimmut inassutigaa:**

(a) angajoqqaanut innarluutilinnik meeralinnut, meeqqaminnik innarluutilinnik paarsiniarlutik suliunnaartariaqartunut, annaasaqarnersiutaasartut ikilinisannik pilersaarutit eqqarsaatigeqqinneqassasut;

(b) Isumaqatigiisummi artikel 12 aamma Inuit Innarluutillit Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummi artikel 7,3 naapertorlugit, inatsisiliorneq aaqqinneqassasoq, meeqqat inuusuttullu sutigulluunniit, eqqarsartaatsikkut peqqissutsimut atassuteqartut ilanngullugit, assersuutigalugu katsorsaaneq, sullinneqarneq ikiorserneqarnerlu pillugit isummaminnik oqariartuuteqarnissamut pisinnaatitaanerisa periarfissaasalu qularnaarneqarnissaat anguniarlugu, taakkualu pisinnaatitaaffimmik atornissaannut ukiuminnut innarluutminnullu naapertuuttunik ikiorserneqarnissaminnut periarfissaqarnissaat qularnaaqqullugu;

(c) meeqqanut innarluutilinnut pisariaqarfiatigut attaveqarnissamut periarfissat allat tunniunneqartassasut;

(d) ilinniartitsisut tamarmik meeqqat innarluutillit pisariaqartitaat pillugit naleqquttumik ilinniartinneqarnissaannik anguniakkat suli nukittorsaqullugit, meeqqat taakku ilinniartinneqarnerisa

pitsaassusaata meeqqallu allat tamarmik ilinniartinneqarnerisa pitsaassusaasa assigiissuunissaat qularnaarumallugu;

(e) meeqqat innarluutillit meeqqat atuarfiinut ikaarsaariarnissaannik pilersaarutigisani piaarnerpaamik piviusunngortissagaa, aamma meeqqat innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Ataatsimiititaliap Nalinginnaasumik Oqaaseqaatai nr. 9 2006-imeersut (CRC/C/GC/9) ilanngullugit eqqarsaatigissagai.

Milutsitsineq

47. Ataatsimiititaliap uparuarpaa meeraaqqanut immuit panertut nittarsaannerannut atatillugu Naalagaaffiup inatsisiliaasa, Meeraaqqanut Immuit Panertut Nittarsaanneranni Nunarsuaq tamakkerlugu Tunaartariasassiaq (kodeks) WHO-llu nalunaarutai malittaasut naapertuuttut allat malinngimmatigit.
48. **Ataatsimiititaliap inassutigaa Meeraaqqanut Immuit Panertut Nittarsaanneranni Nunarsuaq tamakkerlugu Tunaartariasassiaq Naalagaaffiup tamakkiisumik piviusunngortissagaa. Aammattaaq Naalagaaffiup napparsimaviit meeraaqqanut naleqqussakkat siuarsartariaqarpai, Peqqissaasutullu ilinniarnermi milutsitsisarnerup ilaatinneqalernissaa kaammattuutigalugu, ammattaaq Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffik aaqqissuulluakkamik milutsitsisarneq pillugu paasissutissanik katerseqqullugu, malittarisassat nunarsuarmi tamarmi atuuttut naapertorlugit.**

Inuusuttut peqqissusaat

49. Ataatsimiititaliap Naalagaaffiup inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut imigassamik nioqquteqaqqusiunnaarniarnera nuannaarutigaa. Ataatsimiititaliap suli ernummatigaa meeqqat pualavallaat amerliartornerat, tassungalu atasumik inuunermi atugarisat pissutigalugit nappaatit amerliartornerat, toqusartullu amerliartornerat – annermik meeqqat atugarliortut akornanni. Aammalu suli ernummatigaa Kalaallit Nunaanni Savalimmiuinilu niviarsissat kissaatiginngisaminnik naartulersartut amerlassusaat.
50. **Ataatsimiititaliap Naalagaaffimmut inassutigaa, meeqqat inuusuttullu pualavallaartut ikilisarniarlugit suliniutini annertusassagai, ilaatigut peqqissuseq isumassuinerlu pillugit siunnersuinerlut, peqqinnartunik nerisaqarnissamut naammaginartunillu timersornermut peqataanissamut periarfissaqarnerup qularnaarnerisigut – aammattaaq atuarfinni. Tamatumunnga atatillugu Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa Naalagaaffiup tusagassiuutit suliffissuillu nerisassiortartut atussagai, meeqqanut inuusuttunullu peqqissumik inooriaaseqarnissamik atueriaaseqarnissamillu suliniutinut peqataanissaat qularnaarumallugu. Aammattaaq Ataatsimiititaliap inassutigaa Kalaallit Nunaanni Savalimmiuinilu oqartussaasut kissaatiginngikkaluarlugu naartulersarnerit**

pinaveersaartinniarlugit oqallisigitinniarlugillu periusissanik piaartumik piareersaallutillu piviusunngortitsiniassasut.

Eqqarsartaatsikkut peqqissuuneq

51. Ataatsimiititaliap ernummatigalugu uparuarpaa, naak meeqqat tarnikkut nalilerneqarnissamik katsorsarneqarnissamillu pisariaqartitsisut katsorsagaanissaasa qularnaveernissaat pilersinneqaraluartoq, nunap immikkoortuini katsorsaannissamut inissatigut pisinnaasat suli naammangimmata. Meeqqat tarnikkut ajornartorsiutit pillugit nalilerneqarnissaminnik katsorsarneqarnissaminnillu pisariaqartitsisut suli sivisuumik utaqqisariaqartarput. Tamatuma saniatigut maluginiarneqaraluartoq Peqqannissamut Qullersaqarfik (Sundhedsstyrelsen) meeqqat ADHD-rtut ADD-rtullu pillugit misissuisinnaatitaasoq pisariaqarfiatigullu nappaammik naliliinermut nakorsaasiinermullu akuliussinnaasoq, Ataatsimiititaliap ernummatigaa meeqqanut ADHD-rtunut ADD-rtunullu nakorsaatit eqqarsartaatsimik allannguisartut (psykofarmaka) tunniunneqartartut amerliartormata.

52. **Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup tarnikkut peqqissutsimut aqqissuussineq annertoqq inerisartuassagaa meeqqat inuusuttullu isumassornissaat siunertaralugu, tamatumunnga ilanngullugit pinaveersaartitsineq, pingaarnermik isumassuinerneq ilaatillugu eqqarsartaatsikkut peqqussitsikkut ajornartorsiutit nalinginnaasut katsorsarnerat, annertunerusumillu nappaatilinnik immikkut ittumik ilinniagalinnit isumassuineq, kiisalu eqqarsartaatsikkut peqqissutsimut atatillugu utaqqisarnerup annikillisarnissaa. Aamma Ataatsimiititaliap inssuteqaatigaa nakorsaatit eqqarsartaatsimik allannguisartut meeqqanut tunniunneqartarnerat peqqissaartumik nakkutigeqqullugu, aamma meeqqat ADHD-rtutut ADD-rtutullu nalilikkat, taakku angajoqqaavi ilinniartitsisuilu pitsaannerusumik tarnikkut, ilinniartitsinikkut inooqatigiissutsikkullu suliniutinik katsorsaannernillu atitunerusunik periarfissinneqaqqullugit. Ataatsimiititaliap aammattaaq inassutigaa Naalagaaffiup eqqarsaatigissagaa paasissutissat suaassutsimut immikkoortitikkat katsorsornissaat misissoqqissaarnissaallu, nakorsaatit suunerannut, ukiunullu agguaallugit, nunami toqqaannartumik saaffiginnittarfisik aqqutigalugu (Giftlinjen), meeqqat akornanni nakorsaatinik eqqarsartaatsimik allannguisartunik meeqqat akornanni atornerluinerujunnartoq malinnaavigiumallugu.**

Inuuniarnermi atugarisat killiffiat

53. Ataatsimiititaliap ernummatigaa meeqqat annertuumik amerlassusillit Naalagaaffimmi piitsuullutik inuunerarneqarnerat. Aammattaaq Ataatsimiititaliap ernummatigaa akunnerni 300-ni - 450-inut qaffanneqartumik - sulisimanissaq pillugu malittarisassamik taaneqartartup annermik arnanut meeqqanullu

sunniuteqarnissaa, tamatuma assersuutigalugu nassatarivaa aappariinnut ukiuni marlunni sivisunermilluunniit ikiuutisiaqarsimasunut ikiorsiissutit ikilisinneqartarnerat imaluunniit unitsinneqartarnerat, namminneerlutik minnerpaamik akunnerni 450-ini nalinginnaasumik sulisimangippata. Annermik Ataatsimiititaliap ernummatigaa *malittarisassap* taassuma arlalitsigut sunniutigisarmagu, sallerpaatillugu naapertuutinnngitsumillu arnat nunasisuunerusut eqqugaasarnerat, tamannalu meeraannut kingunipiloqartarmat.

54. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa ilaqutariinnut aningaasaqarnikkut atugarliortunut ikiorsiiniarluni suliniutini annertuseqqullugit, taakkununga ilanngullugit meeqqat kisermaanik angajoqqaallit, meeqqat naalagaaffimmit ikiorserneqartunik angajoqqaallit aamma ilaqutariit tikerlaat, kiisalu meeqqat tamarmik inuuniarnerminni naammattunik atugaqarnissaat qularnaaqqullugu. Aammattaaq Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup sumiiffinni ataasiakkaani oqartusssaasut peqatigalugit nakkutigissagaa, akunnerit 450-it pillugit malittarisassap arnanut meeqqanullu sunniutai suunersut, taakkualu inooqatigiissutsikkut assigiinngisitaanermik mattunneqarnermillu nalaataqannginnissaat qularnaarniarlugu suliniuteqartoqassasoq. Tamatuma saniatigut Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa meeqqat piitsuussusaat pillugu paasissutissanik annertuunik katersillunilu misissueqqissaaqullugu, Kalaallit Nunaat Savalimmiullu ilanngullugit, taakkualu sunniuteqarluartumik suliareqqullugit.

6. Ilinniartitsineq, sunngiffik kulturikkullu sammisaqarnerit (Isumaqatigiissummi artikel 28, 29 aamma 31)

Ilinniartitsineq, inuutissarsiutinik ilinniartitsineq ilitsersuinerlu ilanngullugit

55. Naak suliniutit soorlu "Fri for Mobberi" aamma "Sammen mod Mobning", kiisalu atuarfiit arlaqartut uumisaarisarneq akiorniarlugu Iliuusissamittut pilersaaruteqaraluartut Ataatsimiititaliap nerualaaraluarlugit, Ataatsimiititaliap suli ernummatigivaa atuarfinni uumisaarisarneq suli atugaajuarmat, aamma suliassani atuarfiit iliuusissatut pilersaarutunik eqqutitsinnginnerinut tunngasuni atuarfiit akisussaaffii malitseqartitsinissaallu pillugit inatsisini erseqqissumik allassimasoqanngimmat. Aammattaaq Ataatsimiititaliap ernummatigaa ilinniartitsinermik aaqqissuussinerni maanna atuuttuni taamaallaat meeqqat nunanit EU-mut ilaasortaneersut imaluunniit Europami Aningaasaqarnikkut Suleqatigiinneersut kisimik ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik ilinniartinneqarnissaminut pisinnaatitaammata.

56. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup atuarfinni uumisaarisarneq akiorniarlugu suliniuteqarfiginiarlugulu ingerlassani nangissagai sakkortusarlugillu, annermillu ilinniartitsinikkut isumaginninnermilu perorsaanikkut periutsit angajoqqaanik peqataatitsisut ilisaritissagai, aamma atuarfiit pilersaarutaat naammaginartumik nakkutigissagai.

Aamma inassutigivaa ilitsoqqussaralugu oqaatsinik ilinniartitsineq atuartunut marluinik oqaasilinnut kommunillu aaqqissugaanik ilitsoqqussaralugu oqaatsiminnik ilinniartitaanngitsunut eqquteqqinneqassasoq..

7. Illersuiniarluni immikkut iliuutsit (Isumaqatigiisummi artikel 22, 30, 38, 39, 40, 37 (b)-(d), 32-36)

Nunasiumallutik qinnuteqartut qimaasullu meeraat

57. Ataatsimiititaliap meeqqanut inersimasunik ilaqaratik nunasiumallutik qinnuteqartut nunamut iserneranni katersuuffiit qaffasissumik pitsaassuseqarmata, meeqqallu taakku qinnuteqaatiminnik itingartinneqaraluarlutik inatsisilerituumik sinniiseqarnissamut periarfissaqartuassammata, Danskit Nunanut Allamiunut inatsisaanni naqqiisimaneq naapertorlugu, kisianni Ataatsimiititaliap ernummatigivai:

(a) meeraqarmat inersimasunik ilaqanngitsunik nunasinissaminnik qinnuteqaatimik naammassinnginnerani tammartartunik;

(b) meeqqat arlallit ilaqutariinnit nunasiumallutik qinnuteqartuneersut tarnikkut ajornartorsiuteqartut napparsimasutulluunniit nalilerneqarsimmata, misigisaqapiluttarsimanermik kingunerisaannik;

(c) meeqqanut ukiumik aalajangerniarneqarneranni suleqataajumanngitsunut suleriaatsitigut kinguneqartitsisoqartarmat;

(d) meeqqat atuartutut ukiullit nunasiumallutik qinnuteqartut amerlanerpaartaat atuarfinni immikkut ittuni atuartinneqartarmata, taakkunanilu pitsaassuseq danskit atuarfiini nalinginnaasuni pitsaassutsimit appasinnerujussuummat, meeqqallu ilinniagaqaqqinnissaannut atorsinnaanani.

58. Qulaani ernummatit aallaavigalugit Naalagaaffik kaammattorneqarpoq:

(a) meeqqat inersimasunik ingiallorteqaratik nunasiniarlutik qinnuteqartut tammartarnerat aaqqissuulluakkamik misissoqqullugu, annermillu nunamiiginnarallarsinnaanermut akuersissutip 18-inik ukioqalernermi atorunnaartarnerata tammartarnerannut sunniutigisinnaasai misissoqqullugit, meeqqallu pisinnaatitaaffiinik taama pisoqartillugu tamakkiisumik ataqqinninnissaq qularnaarniarlugu paasisat Naalagaaffiup politikianut ilanngunneqaqqullugit;

(b) piffissaagallartillugu, tigussaasumik naapertuuttumillu iliuuseqartoqassasoq, meeqqat ingiallorteqanngitsut tammartarnerat pinaveersaarniarlugu, (i) Dublin II-mit peqqussutip aatsaat meeqqap soqutigisaanut pitsaanerpaamik naapertuuppat atorneratigut; aamma (ii)

meeqqat ingiallorteqanngitsut tamarmik iliniarsimasumik
oqartussaasoqarnissaasa pisariaqarpallu inatsilerituumik
ikiorserneqarnissaasa qularnaarnerisigut, aamma meeqqap soqutigisaasa
pitsaanerpaamik isumaginissaasa aamma paasissutissinneqarnissamik
pisinnaatitaaffeqarnerisa qanorluunniillu oqarsinnaatitaanerisa
qularnaarnerisigut;

(c) Danskit Nunani Allamiut pillugit Inatsisaannut tapiissutissatut
siunnersuut iluarsartuuteqqeqqullugu, tassuunakkullu meeraq ukiumi
aalajangerniarneqarnerannut suleqataangippat, suliap suliarineranut
sunniuteqarnissaanik siunnersuut peeqqullugu, aamma nunarsuaq
tamakkerlugu suliat taamaattut suliarisarnerannut tunaartarisat
ilisaritinneqarnissaat qularnaaqullugu;

(d) Danskit Nunani Allamiunut Inatsisaat ima atoqqullugu, meeqqat
misigisapiloqarsimanerminnik kingunerlutsitsisut aamma tarnikkut
ajornartorsiorlutut napparsimasutulluunniit nalilikkat inatsisitigut
illersorneqarnissaat ataavartumik qularnaarneqarsinnaangorlugu, kiisalu
tarnikkut katsorsarneqarnissaq siunertaralugu isumaginnikkut
peqqissutsikkullu suliniuteqarnissaq qularnaaqullugu;

(e) nunasiumallutik qinnuteqartut qimaasullu meerataasa danskit
atuarfiinni meeqqat atuartinneqarnerisa pitsaaqataannik
atuartinneqarnissaat qularnaarneqassasoq.

Kinguaassiuutitigut atorerluineq

59. Maluginiarneqarpoq Naalagaaffiup Kinguaassiuutitigut Atornerluineq
Akiorniarlugu Iliuusissatut Pilersaarussiaq (2003) nutarteraa, kisianni
Ataatsimiititaliap ernummatigaa iliuusissatut pilersaarussiaq nutartikkap
suliarinissaanut pilersaarummi meeqqap isumai ilaanngimmata
ujartorneqaratilluunniit. Aammattaaq Ataatsimiititaliap ernummatigai:

(a) meeqqanut kinguaassiuutitigut atorerlugaasunut isumaginnikkut/tarnikkut
ikiorsiinissamut periargissaasut naammanginnerat;

(b) kinguaassiuutitigut atorerluinermut atatillugu nalunaarusioriaatsimi maanna
atuuttumi, meeqqanik atorerluinerup paarsinerlunnerullu paasiniarnerani
nalunaarusiarineranilu suliamik ilinniagallit peqataatinnissaannut
tunaartarisassanik peqanngimmat;

(c) Savalimmiuni meeqqat paarinerlunneqartut atorerlunneqartulluunniit
pilertortumik katsorsarnissaat akuutileqqinnissaallu pillugit pisortatigoortumik
malittarisassanik ataqatigiissaarisoaqanngimmat;

(d) Savalimmiuni meeqqat atornerlugaasut nakuuserfigisaasullu pillugit sulisut ilinniarsimasut pisortanut naapertuuttunut nalunaartarsimanginnerarlugit nalunaaruteqartoqarnikummat.

60. Ernummatit qulaaniittut tunngavigalugit Ataatsimiititaliap Naalagaaffimmut inassutigaa:

(a) Kinguaassiuutitigut Atornerluineq Akiorniarlugu Iliuusissatut Pilersaarusiap (2003) nutarternera pillugu meeqqat isummaminnik saqqummiisinaanissat anguniarlugu toqqaannartumik aqqutissiuussisoqassasoq;

(b) Iliuusissatut Pilersaarummi nutartikkami meeqqanut kinguaassiuutitigut atornerlugaasimasunut ataatsimoortumik piffissamilu sivirusunerusumi atuuttussamik tarnikkut/isumaginnikkut ikiorsiinissamik neqeroorutit nukittorsarneqassasut;

(c) Isumaqatigiissummi protokolip nammineq toqqaarneqarsinnaasup meeqqat tunisaasernerannut, meeqqat atortittartunngortarnerannut meeqqallu kinguaassiuutitigut assilineqartarnerinut tunngasup Kalaallit Nunaanni Savalimmiuinilu atorneqalernissaa qularnaarumallugu suliniuteqartoqassasoq;

(d) Meeqqat Savalimmiuni paarineqarlunneqarsimasut atorneqarlunneqarsimasulluunniit pilertortumik katsorsarneqarnissaat akuulerseqqinneqarnissaallu ikorfartorumallugit pisortat iliuusissaannik ataqatigiissaarinissap qularnaarnissaa, aamma sulisut meeqqanik suliaqartut meeqqanik atornerlugaasunik paarinerlutaasunilluunniit naammattuugaqarnerminni tamani pisortanut naapertuuttunut ingerlaavartumik nalunaartarnissaasa qularnaarnissaa;

(e) Inatsisitigut aalajangersakkat, periutsit maleruaqqusallu naammattut qularnaaqqullugit, tamatumunnga ilanngullugit Isumaqatigiissummi piumasarineqartutut meeqqat kikkulluunniit pinerlunnernit eqqugaasut aamma/imaluunniit pinerlunnernik takunnittut, atornerluinermik, angerlarsimaffimmi nakuusernermik, kinguaassiuutitigut aningaasatigullu atornerluinermik, aallarussaannermik, inunnillu tuniniaanermik eqqugaasut sunniuteqarluartumik eqqortumik pineqarnissaminut periarfissaqarnissaat aammalu illersorneqarnissaat, tamatumani Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Atornerlugaaneranni Pinerlunnernillu Takunninneranni Eqqartuussinermi Tunaartarisassaiaat (the United Nations Guidelines on Justice in Matters Involving Child Victims and Witnesses of Crime (annexed to Economic and Social Council resolution 2005/20 of 22 July 2005)) tamakiisumik maleruarneqaaqqullugit

Inunnik nioqquteqarneq

61. Danmarkip meeqqanik nioqquteqartarnek akiorniarlugu suliniutai ilassilluaraluarlugit Ataatsimiititaliap ernummatigaa, Danmarki suli tassaammat meeqqanut inunnik nioqquteqarnermik pinerluuteqarnermut attuumassuteqartutigut eqqugaasunut akunniffiullunilu ornigarfigineqartoq, tamatumani ilanngullugit meeqqat pinngitsaalillugit atortittartunngortitat meeqqallu sulisorineqartarnerat. Ataatsimiititaliap aammattaaq assut ernummatigaa inunnik nioqquteqartartunik aamma inunnik meeqqanik pinngitsaaliillutik sulisitsisartunik atortittartunngortitsisartunillu inatsisitigut malersuiniarluni ilungersuutit suli annertusartariaqarmata. Ataatsimiititaliap aammattaaq ernummatigalugu maluginiarpaa meeqqat inunnik nioqquteqarnermik eqqugaasut nunamiiginnarnissaannik akuersinissamut sinaakkutaasut oqilisinnissaannut inatsisitigut periarfissaqanngimmat.
62. **Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa nunaminni meeqqat pisinnaatitaaffiisa illersorniarlugit sunniuteqarluartuniki iliuuseqaqqullugu, annermik meeqqat ingiallorteqanngitsut eqqarsaatigalugit, taakkualu inunnik niuerneramik eqqugaannginnissat qularnaarniarlugu. Taamaaliornikkut Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa:**
- (a) meeqqat inunnik niuerneramik eqqugaasorisat parnaarunneqartassanngitsut, inunnik niuerneramik eqqugaasimanerisa kingunerisaannik, tapersersuisumillu immikkut ikiorserneqartassasut;
- (b) kinguaassiiuutitigut pinerluuteqartut aamma inunnik niuertut sukumiisumik inatsisitigut malersorneqassasut, eqqartuunneqassasut pillarneqassasullu;
- (c) taama pinerliinernut pineqaatissiissutit inuit meeqqallu pisinnaatitaaffiinik unioqqutitsinertut annertuutut iliuuseqarnermut naapertuuttuunissaasa qularnaarnissaat;
- (d) qularnaarneqassasoq naalagaaffimmi inatsisinik atuuttitsisut naalagaaffimmilu isumaginninnermi atorfillit allat meeqqanik meeqqanullu suliaqartut eqqugaasunik paasinninnissamut katsorsaanissamullu periusissaminnik pitsaasumik ilinniartinneqarnissaat;
- (e) nunami tamanut paasititsiniaaneq annertoq tyaperseqqullugu;
- (f) inunnik niuertarnek pinaveersaarniarlugu malinnaanenrit pitsaanngorsaqqullugit, naalakkersuisullu inunnik niuertarnek illuatungilerniarlugu suliniutaat pitsaanngorsaqqullugit;
- (g) inatsisit naapertorlugit naammaginartunik iliuuseqarnikkut qularnaaqqullugu, meeqqat inunnik niuerneramik eqqugaasut angerlatinneqannginnissaat, angerlartitsineq meeqqamut pitsaanerpaa junngippat.

Saaffissat ikiorsiiffiusut

63. Ataatsimiititaliap ernummatigalugu maluginiarpaa, Meeqqanut telefoni naammaginangitsumik aningaasalersorneqartoq ullullu tamaasa kunnerit 24-t ammatinneqartangitsoq.
64. **Ataatsimiititaliap Naalagaaffik inappaa, Meeqqanut telefonip ullormut akunnerni 24-ni ammasarnissaa naammattunillu aningaasalersornissaa inuttaqartinnissaalu qularnaaqullugit, atuuffiani malugineqaqqullugu paasitsitsiniaanernik aningaasalersuinerit ilanngullugit.**

Inuusuttunut atatillugu eqqortuliornerup ingerlannera

65. Ataatsimiititalip tulliuttumi inuusuttunut atatillugu eqqortuliornerup ingerlanneranut tunngasut ernumassutigingaarlugit oqariartuutigiumavaa:
- (a) Inatsisinik atuuttitsinermut inatsisip 14-iniit 17inut ukiulinnik tigumiigallagassanngortitsisarneq akuersarpaa ima: (i) eqqartuussisoqannginnerani tigummigallagassanngortitsineq qaammatit 8 tikillugit, killiusorlu taanna qaangerneqarsinnaavoq suliani Naalagaaffiup immikkorluinnaq ittutut isigisaani; aamma, (ii) sapaatip-akunneri 4 tikillugit allanut attuumassuteqarfioqquusaanngitsumik parnaarussineq;
- (b) pineqaatissinneqarsinnaanermut ukiut 15-iniit 14-inut apparneqarniarnerat;
- (c) pinerlutsaalisitsinermi inatsisip allannorniarnera, suliani meeqqanut tunngasuni annerpaamik ukiuni 8-ni parnaarussaasinnaanerup peerneqarnissaa siunertaralugu;

66. **Qulaani pineqartut aallaavigalugit Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa:**

- (a) **Ataatsimiititaliap Nalinginnaasumik Oqaaseqaataanni nr. 10-mi, Inuusuttunut Eqqortuliornerup Ingerlanneranut atatillugu Meeqqat Pisinnaatitaaffiinut tunngasoq naapertorlugu qularnaaqquaa, periutsit taamaattut tamakkiisumik piviusunngortinneqarnissaat, annermillu Isumaqtigiisummi artikel 37(b), 40 aamma 39, taamatullu Naalagaaffiit Peqatigiit Beijingimi malittarisassiaat, Riyadimi tunaartarisassiaat Havanamilu malittarisassiaat (the United Nations Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (Beijing Rules), the United Nations Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (Riyadh Guidelines) and the United Nations Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty (Havana Rules));**
- (b) inatsimmik atuuttitsinini pitsanngoqqullugu, makku anguniarlugit: (i) suli eqqartyuussisoqannginnerani parnaarussisarnermut piumasaqaatit erseqqisumik nassuiarnissaat, aamma (ii) sapinngisaq naapertorlugu

tamatuma sivissusaata annikillisinnissaa, aamma inuit 18-it inorlugit ukiullit allanut attuumassuteqarfioqqusaanngitsumik parnaarunneqartarnerisa inerteqquतालernissaa:

(c) pineqaatissiinermut sinaakutaasut qanittukkut pitsaanngorsarneranni inunnut sulii 18-inik ukioqalinngitsunut ukiut 8 parnaarunneqarsinnaanermut killigititaasup peerneqarnissaata eqqarsaatiginissaa;

(d) meeqqap kialluunniit inersimasunut parnaarussivinni nalinginnaasuni parnaarussaanninnissaa qularnaarniarlugu suliniuteqarnissaq.

Meeqqat innuttaasunut ikinnerussuteqartunut nunalluunniit inoqqaavinut ilaasut

67. Ataatsimiititaliap ajuusaarutigaa Naalagaaffiup Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Ataatsimiititaliap 2008-mi inassuteqaatai aamma Ammip Qalipaata pillugu Assigiinngisitsisarnerup Nungusarnissaa pillugu Ataatsimiititaliap 2010-mi inassuteqaatai sulii tamakkiisumik piviusunngortinneqarsimannimmata, Inughuit nunaminni siulliullutik inuioaqatigiisusut immikkut ittutut nunarsuaq tamakkerlugu tunngaviusut naapertorlugit ileeqquminnik pisinnaatitaaffeqarnissamut piumasaqarsinnaasut kinaassutsiminnik attassiinnarnissaat anguniarlugu.

68. Ataatsimiititaliap Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Ataatsimiititaliap 2008-mi inassuteqaatai (CCPR/C/DNK/CO/5) aamma Ammip Qalipaata pillugu Assigiinngisitsisarnerup Nungusarnissaa pillugu Ataatsimiititaliap 2010-mi inassuteqaatai (CERD/C/DNK/CO/18-19) uteqqippai, Ataatsimiititaliallu Nalinginnaasumik Nunap inoqqaavisa meerataat taakkualu Isumaqatigiisutip ataani pisinnaatitaaffii pillugit Oqaaseqatai nr. 11 naapertorlugit Naalagaaffik kaammattorpaa, iliuuserisassat pisariaqartut tamaasa iliuuseralugit qularnaaqqullugu, Inughuit meerataasa kulturikkut isumannaatsumik avatangiiseqarlutik peroriartornissaminnut pisinnaatitaaffimminik piviusunngortitsinissaat, kinaassutsiminnik ineriartortitsinissaat namminnerlu oqaatsiminnik atuisinnaanissaat, tamanna pillugu atorsinnaanngitsutut assigiinngisitaasutullu misigititaanatik.

8. Inuit pisinnaatitaaffiit sakkunik nunarsuaq tamakkerlugu atuuttunik tigusingeq

69. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiisummi Protokoli Nammineq Piumassutsimik Toqqarneqarsinnaasoq Meeqqat nioqqaasarnerat, Meeqqat atorittartunngortitaasarnerat Kinguaassiuutitigullu assinut atorneqartarnerat tunngasup atorneqarsinnaanera annertusaqqullugu, aamma Inunnik Niuertarneq, annermik Arnanik Meeqqanillu, Unitsinniarlugu taamaaliortullu pillagassanngortinniarlugit Protokoli

Kalaallit Nunaannut Savalimmiunullu atuuttuulerseqqullugu. Ataatsimiititaliap aammattaq inassutigaa Nunami allamiut Nunamut Suliartortut Ilaqutaasalu Pisinnaatitaaffii Illersorniarlugit Nunarsuaq tamakkerlugu Isumaqatigiissut (1990) aamma Inuit Innarluutillit Pisinnaatitaaffii pillugit Protokoli nammineq toqqarneqarsinnaasoq (2006) tiguneqassasut.

9. Malitseqartitsineq siammaassinerlu

Malitseqartitsineq

70. Ataatsimiititaliap inassutigaa Naalagaaffiup maanna inassuteqaataasut tamakkiisumik piviusunnngortinneqarnissaat qularnaarniarlugu iliuusissat tamaasa iluuserissagai, soorlu Naalagaaffiup qullersaanut, Højesteret-imut, Naalakkersuisunut, ministeerianut naapertuuttunut sumiiffinnilu ataasiakkaani oqartussaasunut saqqummiullugit, naammginartumik eqqarsaatigisassatut suliareqqitassatullu.

Siammaassineq

71. Aammattaq Ataatsimiititaliap inassuteqaatigaa sisamassaanik nalunaarusiaq allakkatigullu akissutit Naalagaaffimmut saqqummiunneqassasut, inassuteqaatillu attuumassuteqartut (tunnngavissaqartumik maluginiakkat) toqqarneqartut nunap oqaasii atorlugit tamanut saqqummiunneqassasut (nunasisut qimaasullu oqaasii Damnarkimi atornerqarnerpaat ilanngullugit), aamma ilanngullugu (tassuunaannangitsorli) internetikkut innuttaasunut tamanut, inuiaqatigiinni innuttaasut kattuffiinut, inuusuttut kattuffiinut, sulisut kattuffiinut meeqqanullu saqqummiunneqassasut, Isumaqatigiissut pillugu oqallinneq maluginiarneqarneralu, piviusunnngortinniarnera malinnaavigineralu siuarsarumallugit.

10. Tullianik nalunnarutissaq

72. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa piffissamik aalajangersimasumik akuttussusilimmik nalunaarusiaq tulleq tunniuteqqullugu 1. februar 2016 tassungalu ilannguteqqullugit tunnngavissaqartumik maluginiakkat qulaani pineqartut piviusunnngortinnerinut paasissutissat. Ataatsimiititaliap Isumaqatigiissut naapertorlugu Nalunaarnissamat Tunaartarisassiat 1. opktober 2010 akuersissutigineqartut (CRC/C/58/Rev.2) malugeqquai, Naalagaaffillu eqqaasikkumallugu siunissami nalunaarusiat tunaartarisassat pineqartut naapertorlugit suliarineqartassammata quppernerillu 60-it sinnissanagit. Ataatsimiititaliap Naalagaaffik kaammattorpaa nalunaarusiani nalunaarusiornermut tunaartarisassat malillugit suliareqqullugu. Nalunaarusiaq qupperneq amerlanerpaaffissaannik qaangiisoq tunniunneqassagaluarpat Naalagaaffik iluarsartuusseqqeqqullugu

qinnuigineqassaaq, nalunaarusiarlu tunaartarisassat qulaani pineqartut naapertorlugit suliareqqullugu. Ataatsimiititaliap Naalagaaffimmut eqqaasitsissutigaa, nalunaarusiap iluarsartuuteqqinnissaa nassiuteqqinnissaalu Naalagaaffiup saperpagit, nalunaarusiap isumaqatigiissummik ingerlatsisumit nutserisitsinissaa qularnaarneqarsinnaanngimmat.

73. Ataatsimiititaliap aammattaaq Naalagaaffik kaammattorpaa allakkiamik pingaarnermik nutartikkamik tunniusseqqullugu, nalunaarusiortarnermut tunaartarisassaiat ataqatigiissakkat ataatsimoortumik pingaarnertut allakkiornissamut piunasaqaataat naapertorlugit, tamanna Ilaasortat juni 2006-imi Ataatsimiititaliaasa tallimassaannik ataatsimiinneranni inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummik ingerlatsinermut tunngasumi akuersissutigineqarpoq (HRI/MC/2006/3). Nalunaarusiaq isumaqatigiissummik aallaavilik allakkiaq pingaarneq peqatigalugu tassaavoq Isumaqatigiissutip ataani nalunaarusiaq ataqatigiissagaq.